

HALIKON KANSALLISPUKU PUKUJEN OSAT JA NIIDEN HANKINTAPAIKKOJA

Kuva 1: Halikon miehen ja naisen puku. Kortti. Kuvaaja: Foto Lehti.

NAISEN PUVUN OSAT

Paita

Länsisuomalainen paitatyyppi ohuehkosta puuvillapalttinasta, väri valkoinen. Kauluksessa ja rannekeessa on reikäompelukoristelu.

Solki ja napit

Puvun koruina ovat solki ja 10 kappaletta nappeja liivissä. Ne on valmistettu vanhan mallin mukaan.

Hame

Hamekankaan loimena on musta puuvillalanka ja kude on kampavillalankaa. Pohjaväritään kangas on tummanpunainen ja raidoitus muodostuu leveistä sinisistä ja harmaista sekä kapeista keltaisista, punaisista ja mustista raidoista. Vyötäröllä on pieniä laskoksia.

Liivi

Liivikankaan loimena on myös musta puuvillalanka, mihin kangas kudotaan tummanpunaisella kampavillalangalla. Hameen ja liivin tummanpunainen väri on sama. Liivikankaasta valmistetaan liivin lisäksi vyötäsku sekä tykkimyssy.

Esiliina

Sininen esiliina on villapalttinaa ja helmapäärme kiinnitetään reikäompeleella. Pukua voi käyttää myös ilman esiliinaa.

Vyötäsku

Vyötäsku valmistetaan liivikankaasta, mihin tehdään kirjonta ja se reunustetaan sinisellä vinonauhalla.

Pirtanauha

Taskua varten valmistetaan pirtanauha, joka kiinnitetään taskuun.

Tykkimyssy

Tykkimyssyn kirjonta tehdään liivikankaalle samankaltaisin kuvioin kuin vyötäskuunkin. Tykkimyssyn pitsin voi nyplätä itse tai tilata valmiina. Tykkimyssyn pohjan voi valmistaa itse tai tilata valmiina.

Tytön päähine, silkkinauhat

Rippikoulua vielä käymättömälle tytölle päähän laitetaan sininen ja punainen silkkinauha, jotka sidotaan niskaan. Nauhat ovat samanlevyiset.

Sukat ja kengät

Sukkina käytetään valkoisia, polvipituisia, ohuita puuvilla- tai villalangasta neulottuja sukkia. Kenkien tulee olla mustat. Kengiksi soveltuvat esimerkiksi soljelliset kansallispuvun kengät tai yksinkertaiset, pyöreäkärkiset avokkaat.

MIEHEN PUVUN OSAT:

Paita

Puuvillapalttinainen, valkoinen paita on länsisuomalaista mallia ja sen rannekkeisiin tehdään reikäommelta. Paita kiinnitetään etuhalkiosta soljella, joka on koristeeton ja pienempi kuin naisen puvun solki.

Solki ja napit

Puvun koruina ovat solki, 12 kappaletta nappeja liivissä ja housuissa 6 nappia. Ne on valmistettu vanhan mallin mukaan. Napit ovat samanlaisia kuin naisten puvussa.

Liivi

Raidallisessa liivissä raidoitus on kapeampi kuin naisen hameessa, ja etu- sekä takakappaleella raidoitus on suora.

Housut

Housut valmistetaan sinisestä villatoimikkaasta. Ne voivat olla pitkät tai polvipituiset. Lahkeensuihin tulee nappien värinen solki ja halkioon napit.

Päähine

Pääväriltään sininen patalakki kootaan kuudesta, sinisestä kappaleesta ja reunustetaan punaisella nauhalla. Pohjakankaana housukangas. Lakki vuoritetaan. Päällä oleva nappi päällystetään punaisella.

Sukat ja kengät

Kenkien tulee olla mustat. Valkoiset sukat voivat olla joko puuvillaiset tai ohuesta villalangasta kudotut.

LASTEN PUVUT

Kansallispuvun voi valmistaa myös lapselle samoin kuin aikuisen puvun.

PUVUN OSIEN HANKINTAPAIKKOJA:

Naisen liivi-, hame- ja esiliinakangas / Miehen liivi- ja housukangas, lakki

Halikon kansallispuvun valmistuksessa tarvittavat villakankaat (hame, liivi, esiliina, housut) voi valmistaa esimerkiksi Salon käsityökeskuksessa. Useimmiten kankaita ei ole valmiina hyllystä ostettavissa, vaan niitä valmistetaan tilauksesta, jolloin olisi hyvä olla tilaus noin kolmeen pukuun. Kankaiden hinnat muodostuvat kangaspuiden loimesta, langoista ja kudontapäivämaksuista, jos kankaat kutoo itse. Liivikankaan kutoo noin kolmessa päivässä ja hamekankaan noin seitsemässä päivässä. Myös esiliinan kutominen käy nopsasti ja käsityökeskuksesta saa apua. Jos lähdet itse kutomaan villakankaita pukua varten, kudo ensin hamekangas ja vasta sitten liivi- ja esiliinakankaat, jotta käsialasi ehtii tasaantua. Loimiin voi myös laittaa vahvistuslangat reunoihin, koska kankaat ovat leikattavia.

Naisen puvun liivikankaan hinta itse kutoen kudontapäivineen on noin 100 euroa, esiliinan noin 130 euroa ja hameen noin 200 euroa. Hinnat ovat suuntaa antavia ja muuttuvat esimerkiksi lankojen hintojen muuttuessa.

Lisätietoja

Salon käsityökeskus
Rummunlyöjänkatu 2
24100 SALO
Puh. 040 849 9648
salo[a]taitovarsinaissuomi.fi
<http://www.taitovarsinaissuomi.fi/salo/>

Paitakangas

Föreningen Brage, Helsingfors: http://draktbyra.brage.fi/brage/brages_butik/

Korut

Kello ja kulta Jokinen, Turuntie 10, 24240 SALO.
Hinnat (2014): naisen solki 39 €, miehen solki 27 € nappi 12 €/kpl.
Hinnat voivat muuttua tilauksista ja toimituksista johtuen.

Tykkimyssyn pohja

Föreningen Brage, Helsingfors: http://draktbyra.brage.fi/brage/brages_butik/

Tykkimyssyn pitsi

Nyplääjät ry: <http://www.nyplaaajat.net/pits-priia/>

Pirtanauha

Soja Murto, Imatra: <http://www.kansallispuku.com/index.html>

Internetistä löytyy paljon eri alojen osaajia, jotka valmistavat tilauksesta kansallispukuja sekä niiden osia.